

чатъ на ходенето, а особено за коли и топове. Деньтъ бѣ горещъ и слънцето печеше страшно. Обаче балканскитѣ буки правятъ добра сѣнка, а студениѣ извори уталожватъ жаждата. Безброй момчета и момичета отъ околнитѣ колиби, облѣчени празнично, като сѣрнета се подаватъ измежду дърветата съ усмихнати лица, държатъ въ ржка коматче хлѣбъ, плоска вино, ракия или други нѣща и подаватъ на изморенитѣ войници.

— На добъръ часъ, братя! Вървете нагоре! На Балкана нѣма турци.

И наистина, така излѣзе. На прохода нѣмаше никаква турска войска. Ала едно е лошо, че конетѣ не могатъ да изтеглятъ тежкитѣ топове. Многобройни войници, а още по-многобройни българи колибари, едри и яки планинци, съ засукани ржкави, поематъ здрави вжда, вързватъ лафетитѣ и, наредени като жерави, изтеглятъ топоветѣ чакъ горе на върха.

Рускитѣ офицери благодарятъ и викатъ: Спаси бо, братци! Заслужавате свобода.

Точатъ се и българскитѣ опълченци, които приказватъ високо, смѣятъ се и гърмятъ изъ Балкана съ пушкитѣ си, въпрѣки заповѣдитѣ на офицеритѣ.

Двама руски офицери си приказватъ:

— Тия българи опълченци не разбиратъ отъ редъ и дисциплина. Когато хората отиватъ на война, не гърмятъ напраздно. Едно че харчишъ на вѣтъра патрони, а друго, че можешъ да заблудишъ другитѣ войски, които ще помислятъ, че има турско нападение и ще забавятъ вървежа си...

— Много сж непокорни, отвръща другиятъ